

Met het hier gepubliceerde verhaal won Luc de Rooy de negende Helmondse schrijfwedstrijd. Dit jaar was het thema 'Het kind in mij'. De prijs is Luc de Rooy op 17 maart uitgereikt door jurylid Joost Zwagerman.

Rhea

LUC DE ROOY

Op zomerdagen likte ze lepels. Grote, koude lepels. En daar keek ze bij alsof niets fijner, niets ter wereld belangrijker was. Ik had eens gezegd dat ze dat niet moest doen. 'Woezo?' vroeg ze, en ik wist dat ik daar geen antwoord op had. Met een lepel zei ze geen ja – ja noch nee –; met een lepel stiet ze woorden uit, als vleugels, en deed me schrikken. Ik liep snel naar binnen, met mijn verstrakte, verbrande huid, en weende zonder gezien te worden.

Ja, de zomerdagen waren het zwaarst: dan lachte ze. Een zwaar lachen dat haar (en mij) overviel. Als een regenbui op de fiets. En ik verborg me. Onder moeders lakens waar het koel was. Of in de tuin, waar vader groef, pootte en pruim spooog. 'Vader,' zei ik, met grote ogen, en: 'wanneer is het weer winter?'

Iedere zomer kwam het buurmeisje dan ook nog eens dichterbij. Vanachter de heg vijf stappen naar mijn tent, zo had ik uitgerekend. Maar dat: vorig jaar. Drie meter naar de luifel. Maar ook dat: vorig jaar. Nu waren de stappen vast groter, former en had ze me met een grote sprong, een osse-sprong stelde ik me voor, kunnen verrassen.

Een lachen dat ze gedaan zou hebben.

Zo trokken de zomers in die langzame jaren tachtig striemen in mijn leven. Witte striemen, zoals je die ziet als je je ogen strak sluit. Tot september, want dan vertrok zij weer. 'Naar Venray,' had Tom gezegd, 'de plaats waar ze huist.'

'Woont,' zei moeder, 'waar Rhea woont.'

'Waar ze opgesloten zit,' smoesden wij.

En nu, eind juni, was ze vrij. Een paar dagen al. Op de achterbank van de Subaru had ze gezeten. Haar vader ernaast. Tom en ik, wij keken onze ogen uit: ze lieten moeder zelfs rijden.

Oma had me eens verteld dat Rhea speciaal was. Speciaal, maar door god geliefd. En ik stelde me haar voor met de tics die ze had, en hoe ze tegen Petrus – een meer naïef dan brutaal – 'Woezo?' zei wanneer hij haar sommeerde.

Op zomerdagen was ik bang. Bang dat ze de tuin in zou komen. Dat ze er opeens zou zijn; een soeplepel in haar hand. Dat ik onvoorbereid in mijn tent zou zitten, de Pep opengeslagen, en geen kant meer op kon.

Ook Tom had me aangepreut: 'Ze kent geen verschil tussen goed en kwaad, maak geen geluid als ze er is,' bijna zonder adem te halen. Hij had 'De ding' gezien en klonk geïnspireerd. Maar het gevaar bleef uit: ons thing bleef binnen.

En zo versloemde de zomer. Tot we niet meer wisten wat we met onze vrije tijd moesten. Het werden dagen om te vergeten, met de triestheid van een knuffel, achtergelaten in een leeg busstation. Vader ging alweer naar zijn werk, ik las in de tent alle Jan, Jans en de kinderens, en Tom keek bij hem thuis Betamax.

'Zouden ze haar ergens gevonden hebben?' vroeg hij me op een dag, toen we haar hetzelfde klaaglijke woord hoorden herhalen. Mam, mam, mam.

Van achter de heg was weinig te zien.

Haar familie kwam niet vaak buiten, wat voor onze fantasie goed was, maar wat mijn angst voedde. We wisten dat ze er was, maar zagen haar niet. En als ze al eens te horen was, dan liep ik snel naar binnen. Behalve met Tom: dan deden we het erom wie het langste achter de heg kon blijven, rechtop en zonder te lachen. Zonder te huiveren.

En toen kwam de dag, de zon had ons loom gemaakt, onwillig tot een fatsoenlijk spel, dat de voetbal over de heg verdween. Schrik. Koude schrik. En snel doken we achter de hazelaar, giechelend.

'Wedden dat jij hem niet durft te pakken!'

'Moet jij wat zeggen!'

'Wat gebeurt er hier?' vroeg moeder.

'Niets, mam, echt, niets.'

Gegniffel.

Zonder bal verslonsde augustus nog meer. We kenden de ijscoman bij zijn voornaam, het abonnement van het buitenbad was terugverdiend en we verlangden naar het eerste, het koele najaarsweer.

'Zij heeft 'm,' zei ik.

'En nu wacht ze tot we een eerste zet doen, en dan—'

We durfden niet verder fantaseren, zoals we ook het bewegen nalieten; in deze hitte zonder eind, gevuld met laat wakker worden en op strandlakens doorsuffen. Midden in die dagen, waarvan de uren me als warm papier omsloten, stond ze toen, opeens, voor me. In haar linkerhand de bal. Rechts een lepeltje.

Ik schrok, wilde rennen, Tom roepen –

– maar Rhea was mij voor. Ze liep, nee, sloop terug, met hertepasjes, wist niet meer hoe ze in haar eigen tuin moest komen en zette een geschreeuw in; Mam, mam, mam.

Ik wilde weg. Naar binnen, waar zij niet kwam, waar ik me verborg, verdwaasd, schuilde, tot moeder me rond het tijdstip van het eten roepen bleef.

De tuin was leeg, de bal lag voor mijn tent.

'Mieters! Hoe ben je daaraan gekomen?'

'Gepakt,' zei ik, zo nonchalant mogelijk. 'Uit haar kamer.'

Tom was stil, had 'Cannibal Rollercoaster' gezien, zei hij me later ('Lache joh!'), en wist nu niet wat hij moest zeggen.

Dat ik hier nog voor hem stond.

Hij trok met twee vingers het kraagje van mijn polo oplaag en bekeek de beide zijden van mijn nek. Die was nog gaaf.

Tom zei niets, vroeg niets, meer verklaring was niet nodig.

Hij was trots op me.

Die volgende zaterdag zat ze weer in de Subaru.

Ik zag ze instappen. Eerst moeder met het koffer. Het ene, enkele koffer. En voor ik meer kon zien, hoorde ik een mam, mam en hield mijn oren dicht. Slikte. De klaagbede hield aan. Ze snikte om de zomer, om haar moeder – alles in dat ene woord, mam, mam, mam –, om haar huis en om de bestekdoos. Datzelfde moment rende ik zonder na te denken naar de keuken, trok op volle snelheid een voor een de lades open en koos de grootste, de zwaarste lepel die we hadden. Nog net op tijd was ik buiten.

'Nee, jongen,' zei haar moeder achter het stuur, 'in Venray mag ze geen lepels.'

En weg waren ze.

'Begin jij nu ook al?' zei Tom, toen die even later de straat in kwam fietsen.

Hij kon het stuk bestek net ontwijken. Lachte.

'Ben je verliefd?' vroeg hij met een glimlach op zijn gezicht. Ik stompte hem tegen zijn schouder, zei een paar stoere woorden en liet het erbij.

Op de stoeprand wachtten we vervolgens uren, dagen, de laatste vakantiedagen tot de ijscoman voorbij kwam. Elke minuut als een middag zonder eind.

'Rhea home,' zei Tom opeens, met een kinderlijk lang-gerekte o.

Ik zei niets, maar toch lagen we even later schaterend op de grond.

'Weten jullie hier iets van?' vroeg vader 's avonds. 'Die vond ik op straat.' De groentelepel in zijn hand.

'Woezo?' vroeg Tom.

We grinnikten.